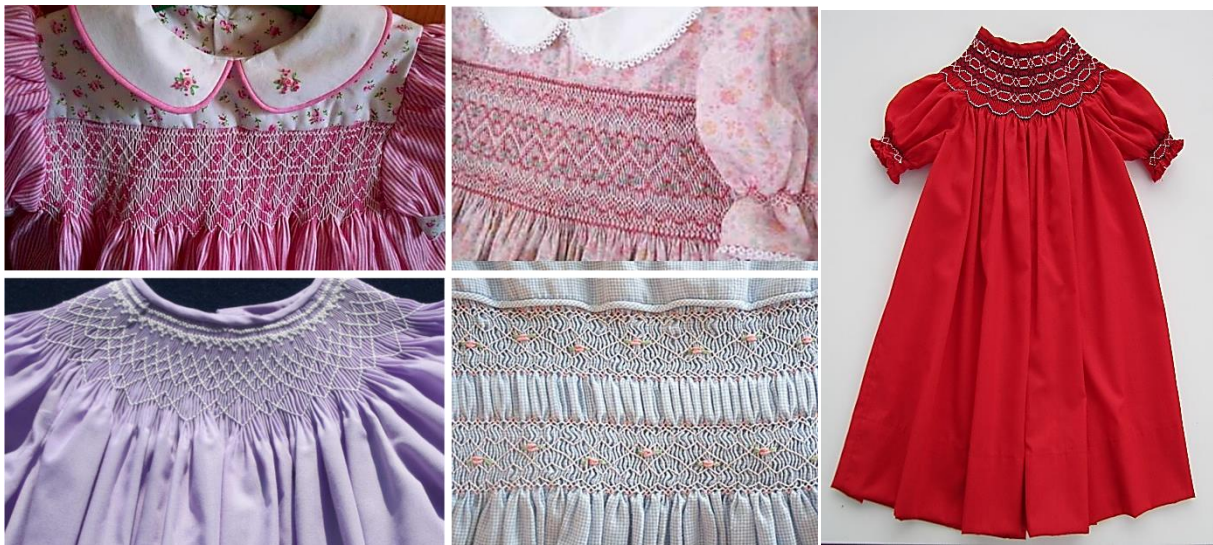

Enim tuntakse vahvelkrookeid traditsioonilise kaunistusena lasteriietel, kaasajal patjadel. See kanga kaunistusviis on hea riidelaiuse reguleerimiseks, kuid neid saab kasutada ka tekstuuriefektide loomiseks.

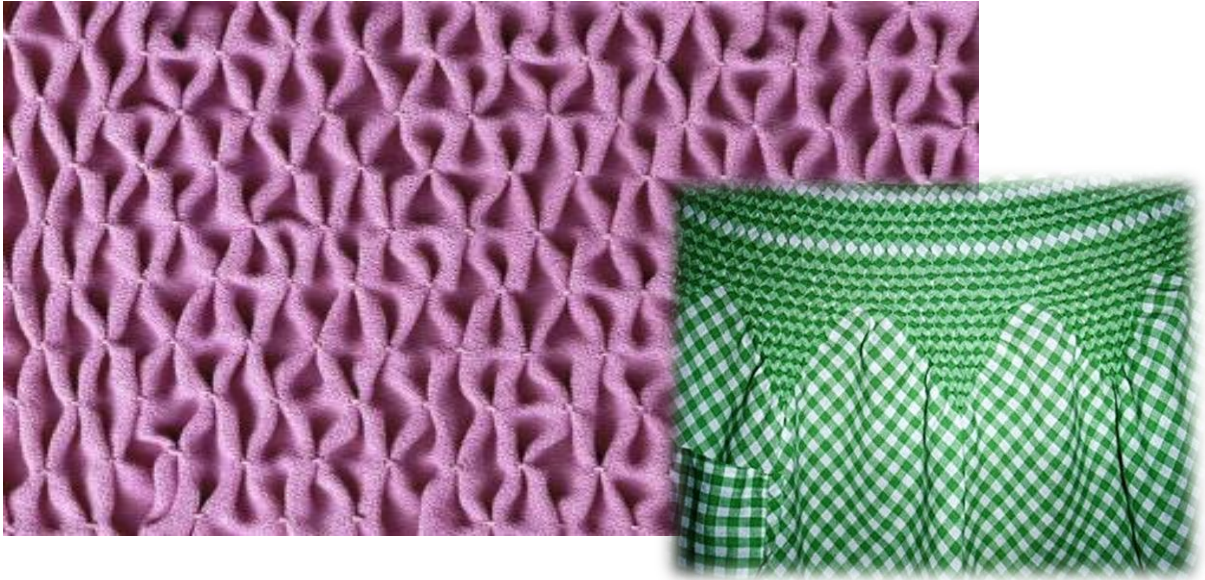

Vahvelkroogete vanem nimetus oli ka eesti keeles smokk-krooked (smock tähendas inglise keeles vanaaegseid tööürpe, mis tõmmati selga üle pea). Krookeid õmmeldakse / tikitakse käsitsi ja masinal.

Krooked jagatakse:

- Lihtkrooked – nõörvolt, kummipaelad;
- Kaunistuskrooked – vahvel-, volt-, õis- jt krooked.

VAHVELKROOKED

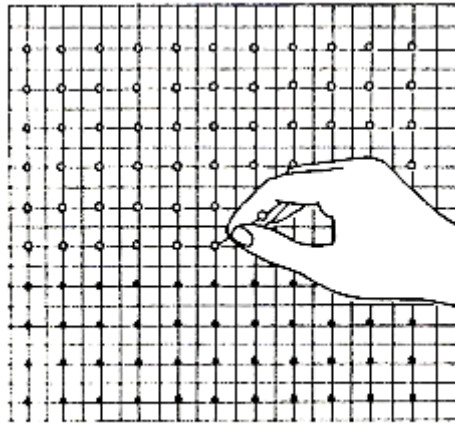

Materjalid:

- Kangatüki mõõdud: 20 x 50 cm.
- Sobivad õhemad, vähekortsuvad ja vähese koemustriga, ka täpilised, ruudulised ning triibulised kangad (õhemad villased, batist jt puuvillased, linased, siid, segakiulised, trikotaaž jms).
- Kangas töötlemisel kahaneb laiusesse tunduvalt – 3 x planeeritud laiusest. Alati oleks soovitatav teha väike tööproov, siis on materjalikulu ja selle sobivust vastavaks krookeks võimalik objektiivselt hinnata (näit. lõdvemad või kõvemad krooked jne).
- Krookimiseks sobivad rulliniidid, mulinee, pärllõng, katsetada võib teistegi lõngadega.
- Teravaotsalised nõelad.

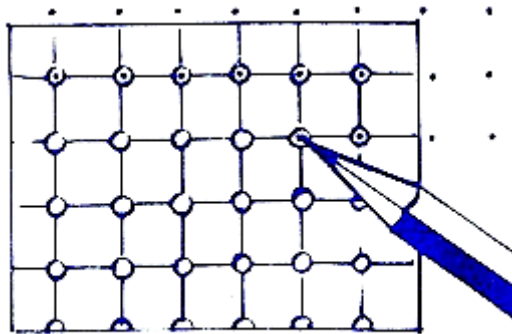
Eeltööd:

- Riide paremale poolele kanda šablooni abil võrekujuliselt punktid.
- Punktruudustiku võib teha järgnevalt: asetada riide paremale poolele kopeerpaber ja selle peale millimeeterpaber, vajutada punktid riidele korrapäraste vahedega (1 cm).
- Võiks valmistada kartongist šablooni, sest seda saaks kasutada korduvalt (pikemat aega): kartongi lehele (A4 või pool sellest) märkida ruudustik (0,5 cm vahedega) ja joonte ristumiskohad torkida sukanõelaga läbi.

Šablooni valmistamine.

- Kangale märkimist alustada min 3 cm kauguselt lõikeservast.
- Punktid kanda 1 cm vahedega riidele kas pliiatsiga, isekustuva pliiatsiga või sobiva tekstiilimarkeriga.

Punktide märkimine 1 cm vahedega.

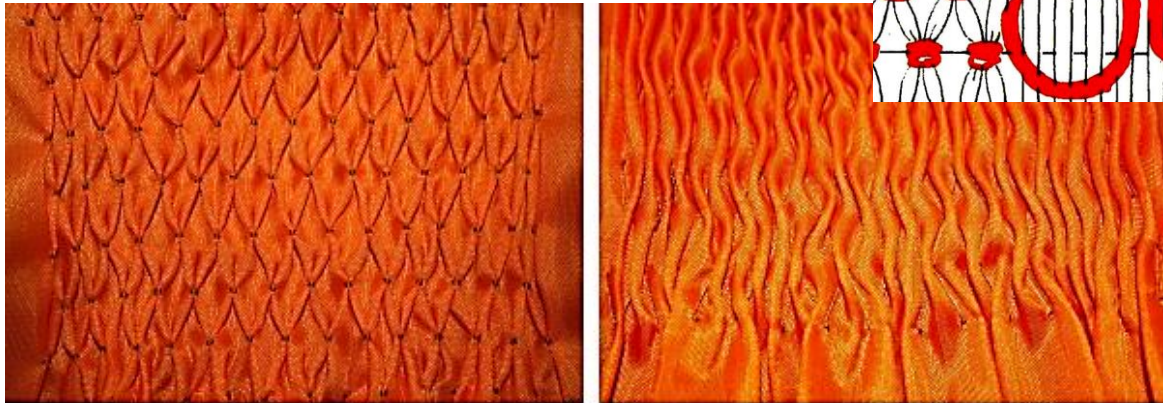
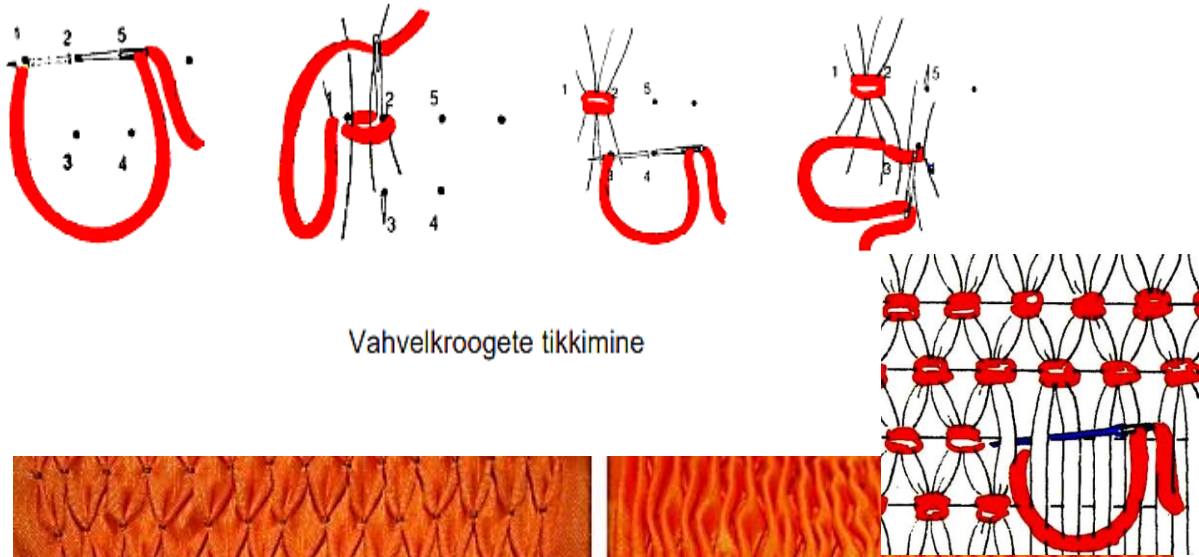
- Kroogitakse ilma krookniite sisse ajamata, võttes korraga kokku 2 märgitud punkti.

Tikkimine

- Punktid ühendatakse paarikaupa.
- Niit viiakse ühest ühenduskohast teise riide alt ehk pahemalt poolelt.
- Tikkida sik-sakiliselt, alustades ülalt vasakust servast, rea lõpus pöörata töö käes ringi.
- Niidi algusse teha sõlm (jäeb pahemale poole), tulla punktis 1 riide pinnale.
- Nõelale võtta 3-4 lõnga kummaski märgitud punktist (punktis 1 ja 2), tõmmata niit pingule nii, et tekkinud voldiharjad oleksid tihedalt kõrvuti.

- Kinnitus 2-3 lühikese pistega.
- Seejärel liigutakse nõelaga punkti 3 (niidi jooks jääb pahemale poole).
- Ühendatakse punktid 3 ja 4 omavahel analoogselt punktidega 1 ja 2.
- Liigutakse punkti 5 jne.

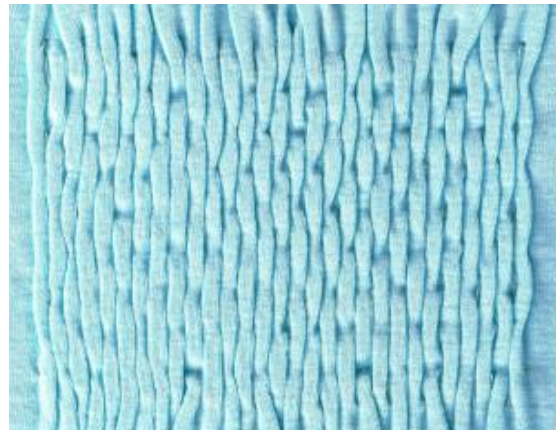

Vahvelkrooge kanga paremal ja pahemal poolel

VAHVELKROOKED EELVOLDITUD (kurrutatud) PINNAL

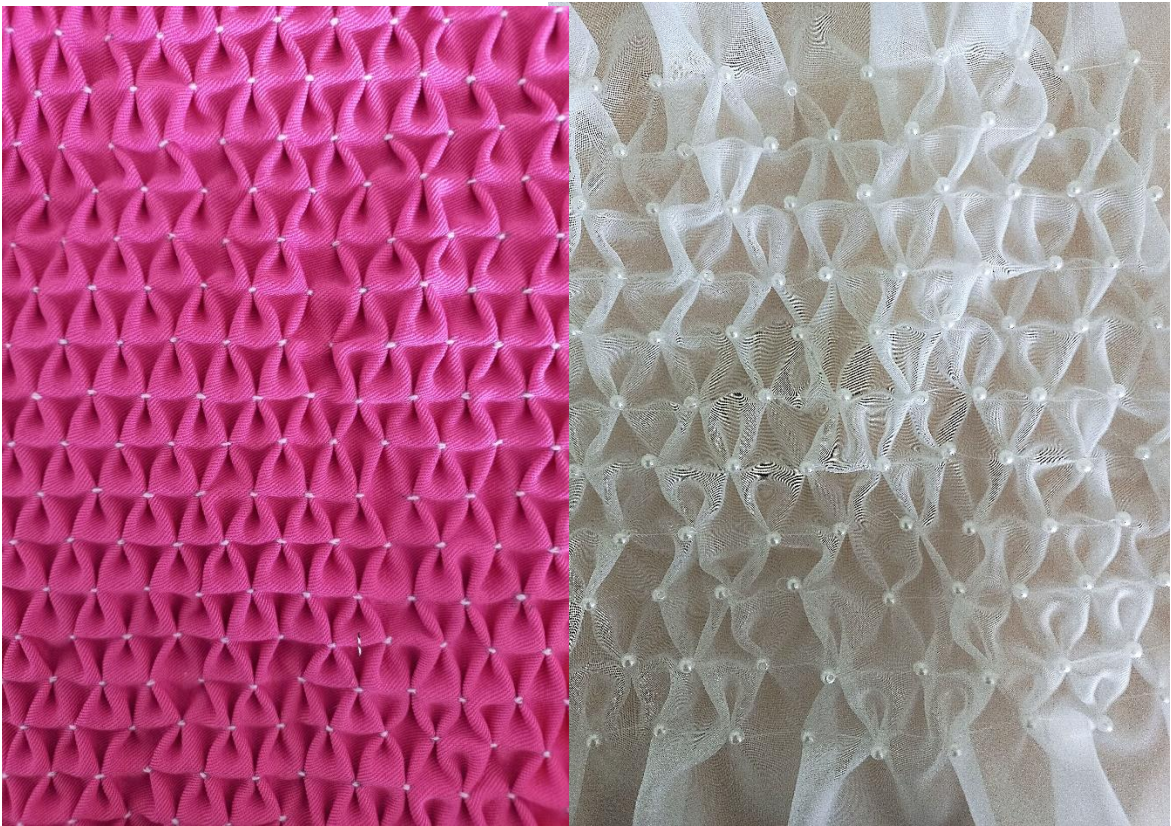
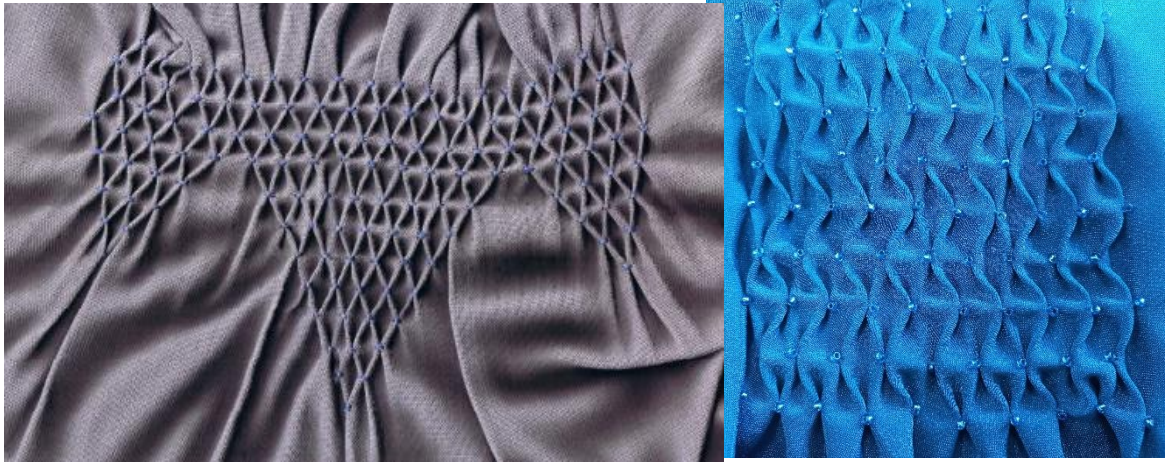

Parem pool

Pahem pool

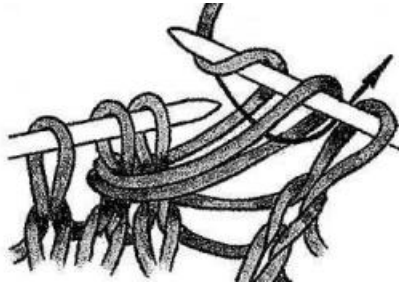

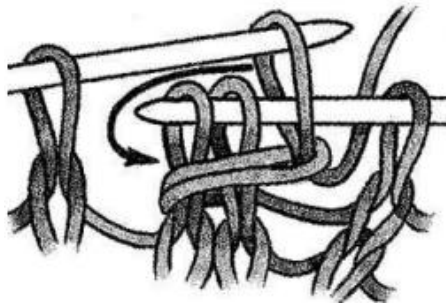
KOOTUD VAHVELKROOKED

1. Lihtsa mähitud nupu tegemisõpetus:

- Varras pista eest tahapoole 2-e ja 3-da silmuse vahelt läbi ning näpult jooksev lõng tõmmata aasana töö ette, venitada veidi seda "põikisilmust" ja kududa parempidiselt läbi.

- Põikisilmuse sisse jäänud silmused tõsta kudumata vasakult vardalt paremale vardale ja juurde tekkinud silmus tõsta tagasi üle nende, veidikene võib jälle silmust venitada.

"Vahvelkroogetega" kampsunil on seesama nupuvõte tehtud üle 6 silmuse, kusjuures põhjamustriks on kõige tavalisem 2/2 soonik: 2 parempidi, 2 pahempidi, mille igal 4-l real moodustatud sarnane nupp üle kuue silmuse (nupu alla jäävad silmused *2 parempidi, 2 pahempidi, 2 parempidi*). Igal 4-ndal real need nupu- ehk 'krookimise' kohad vahelduvad.

Kuna see kude tõmbab kokku, on enne 'krookimist' veidi silmuseid juurde loodud.

Ka tuleb harjutada nn põikisilmuse venitamist - liiga pingul ei ole hea ja liiga lõdva ka mitte.

Et osa silmuseid on põiki üle teiste, jääb kude tavalisest veidi paksem, nii et lõnga valikul võiks seda arvestada.

knitty.com

2.

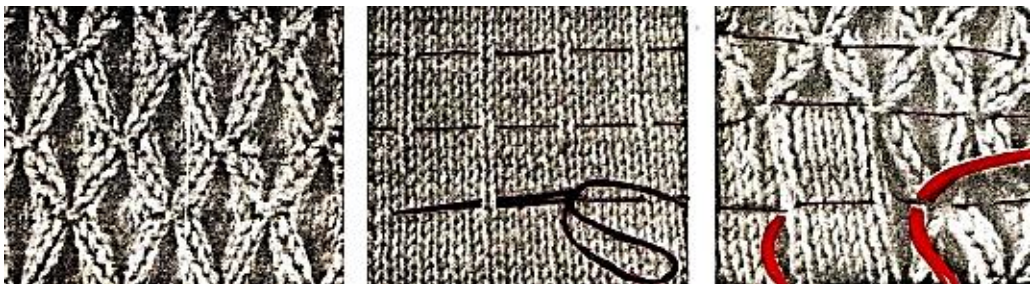
- Kootakse 2 parempidi, 6 pahempidi, 2 parempidi (või soovi järgi).
- Kokku ühendatavad silmused võetakse abivardale, lõng mähitakse tihedate keerdudena 2-3 korda ümber abivarda silmuste.
- Abivardal olevad silmused kootakse läbi vastavalt mustrikäigule - 2 parempidi, 6 pahempidi, 2 parempidi.

3.

- Kootakse pind – 1 parempidi, 3 pahempidi, 1 parempidi jne.
- Parempidiste silmuste ridadel tehakse soovitud kaugustele lõngaga kahe silmuse ühendused nii, et tekiks vahvelkrookepind (näit. 3 silmuse kõrguselt).

4.

- Koo parempidine pind ja traagelda sisse krookejooned.
- Ühenda märgitud silmused paarikaupa kokku – vahvelkrooke põhimõttel.

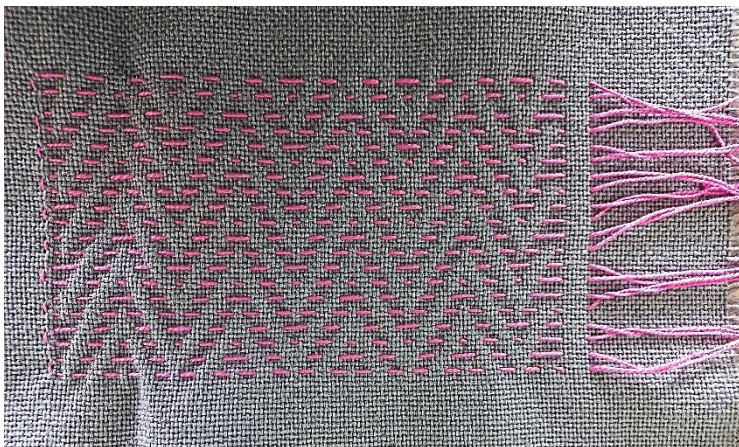
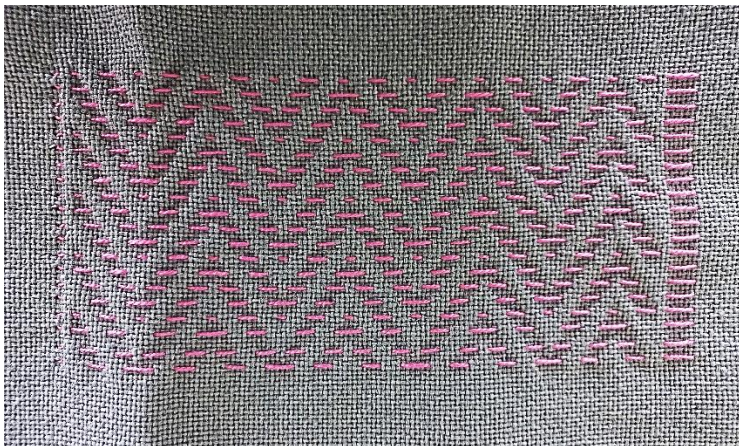
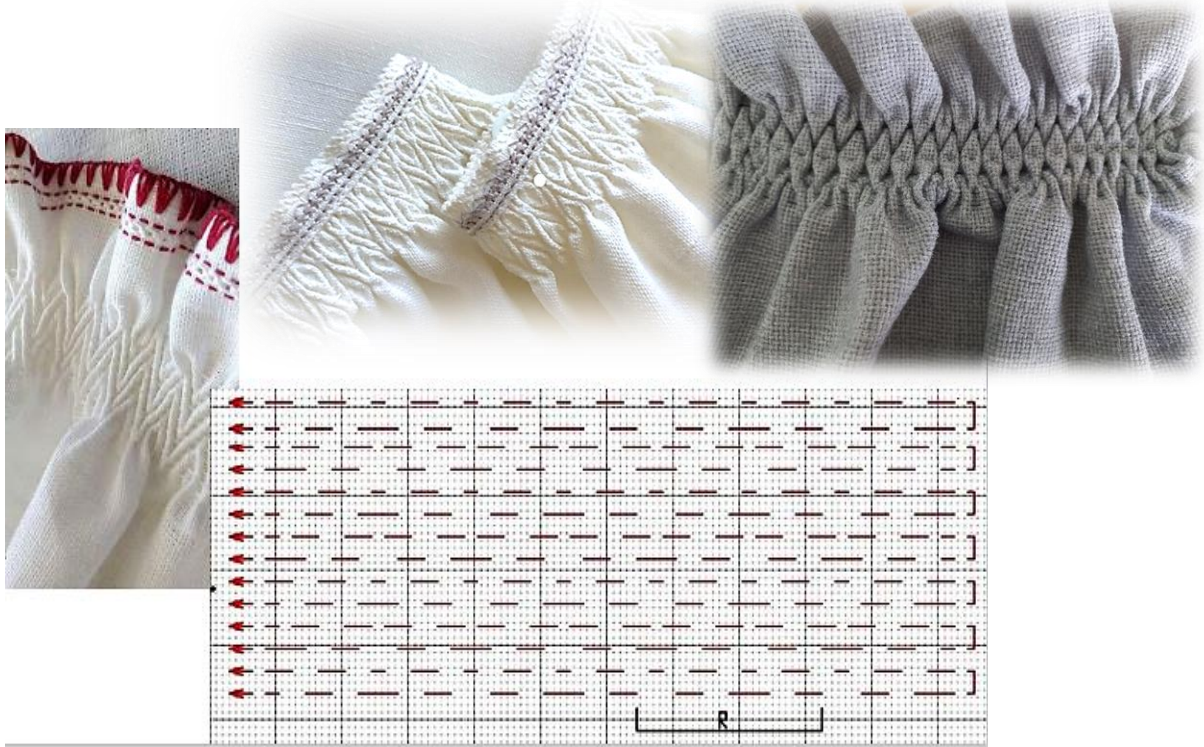

ORNAMENDIKROOKED

- Ornamentkrooked annavad väga meeldiva tulemuse.
- Pind, mis moodustub, jääb hästi tihe, sest olemuselt sarnaneb tehnoloogia kurrutamisele, kus 0,5 sügavusega püstised kangaosad ehk kurrud tekivad mitmelt realt lõngu lugedes sisse aetud kurruniitidest.
- Ornamentkroogete puhul loetakese kangalõngad aga kohe niite rida-realt lisades.
- Muster kantakse ruudupaberile ja selle järgi hakatakse kangasse lugema mustrit, moodustuvad eelpistete read.
- Kui kurrutamisel aetakse lõngad kangasse paralleelselt, siis ornamentkroogete juures tikitakse eelpistetega kogu muster ruudupaberit jälgides.
- Kui kõik niidid on sisse aetud, hakatakse kõikidest niitidest korruga tõmmates pinda krookima.
- Seda tehakse järk järgult, sest paljude niitidega pinnas, mis järjest tiheneb, ei taha kangas väga vabalt nõ joosta.
- Niidid jäävad sisse, kui olete pinna tõmmanud paraja tihedusega mustriks, siis kinnitada kõik niidiotsad ja töödelda ese valmis.

VOLTKROOKED

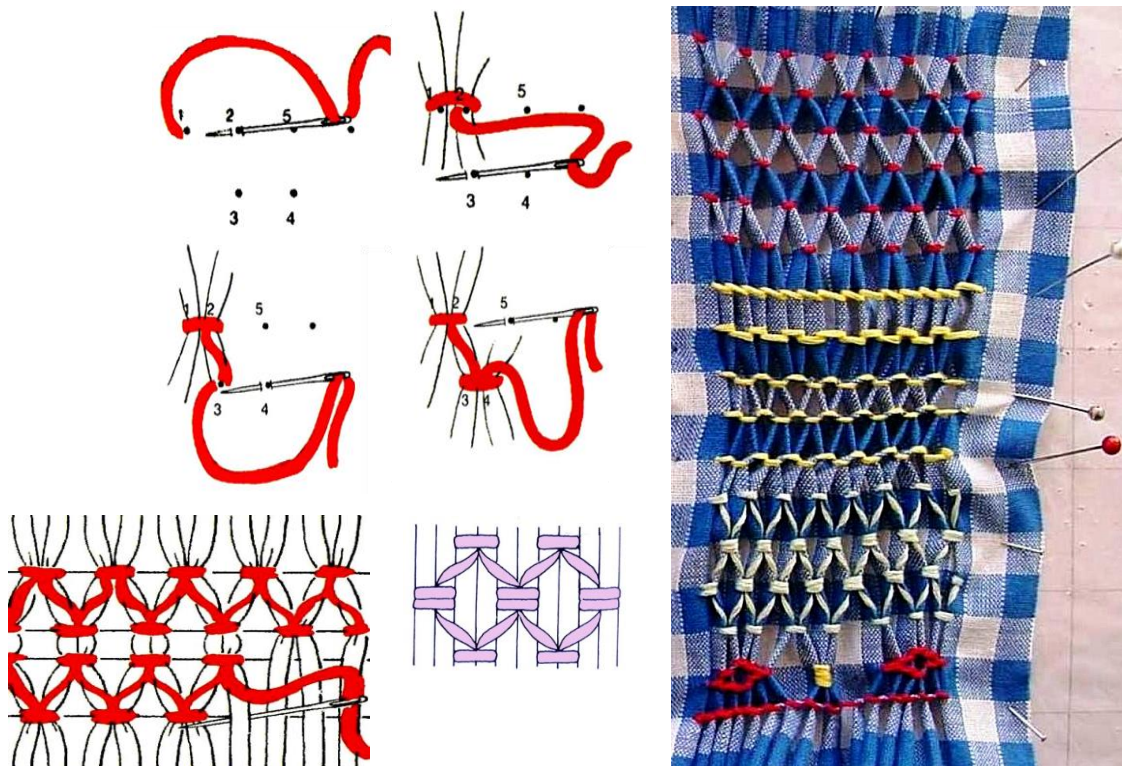

Voltkrookeid kasutatakse enim laste kleidikeste kaunistusteks. Samas sobivad krooked paljudele rõivaesemetele eelkõige seelikutele, kleitidele, pluusidele, särkidele.

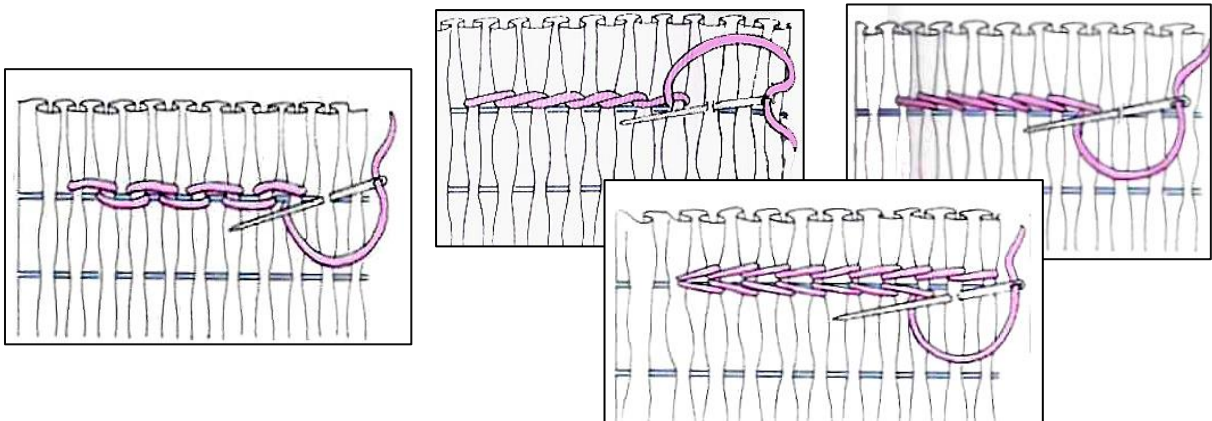
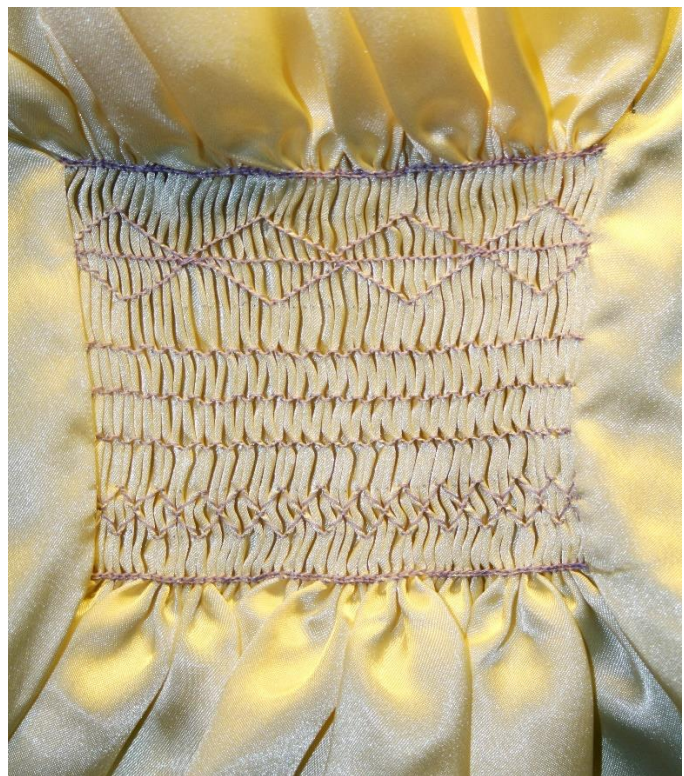
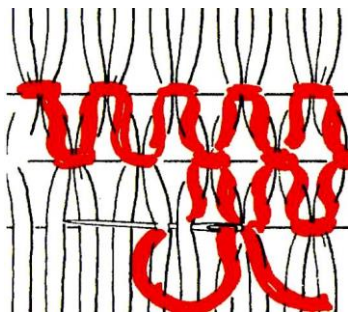
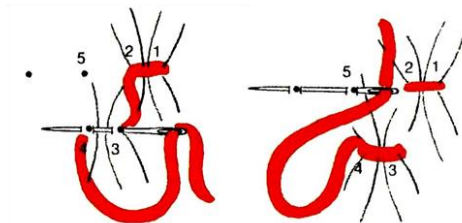
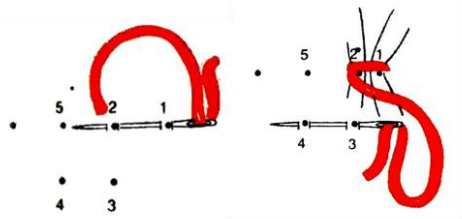
- Kangale märkida punktid nõela sisse ja välja tulemise tähistamiseks. Eeltöö enne tikkimist on sama tehnoloogiaga, mida meie rahvarõivasärkidel nimetatakse nõelkurrutamiseks.
- Kui on lõngu loetava kangaga tegemist, siis võtta nõelale 4-5 riidelõnga ja nõela alla jätta 5-6 lõnga. Sellise sammuga ajada sisse esimene kurruniit.
- Sendimeetriste vahedega ajada analoogselt kangasse ka teised kurruniidid (kogu planeeritud pinna ulatuses).
- Kurruniitidest tõmmates sättida kurru/voldiharjad üksteise kõrvale ühesuguse tiheda rütmiga.
- Kinnitada lahtised niidiotsad sidudes, sest peale kaunistuspistete tikkimist voltkroogetest tõmmatakse kurruniidid välja.

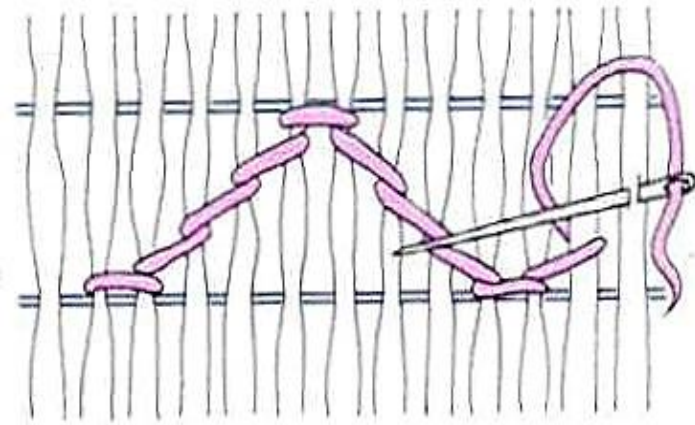
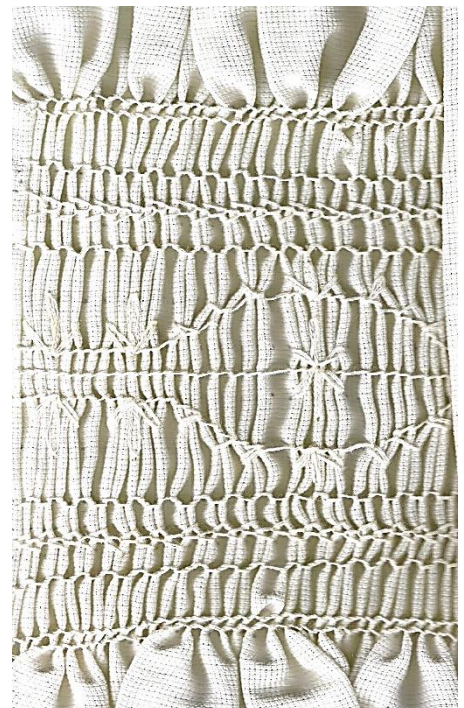
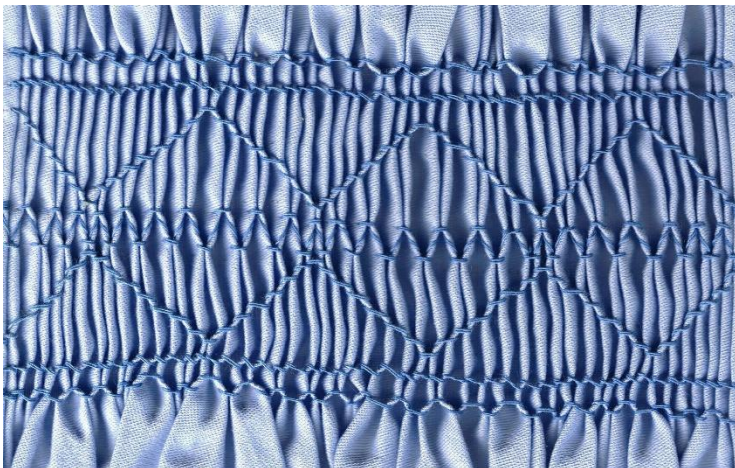
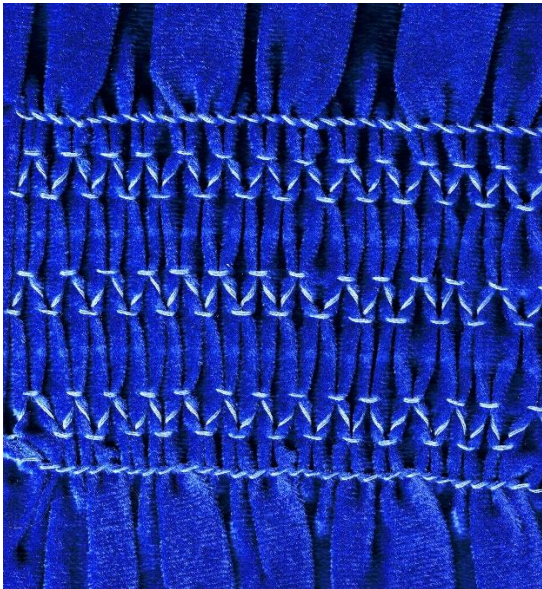
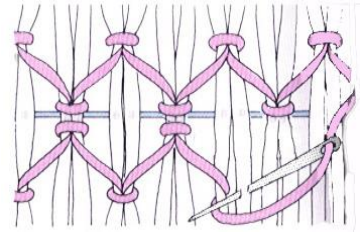
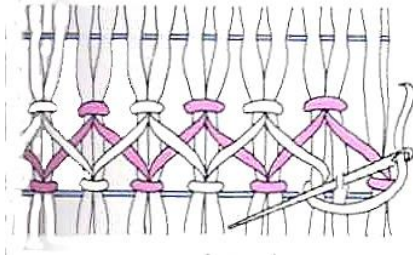
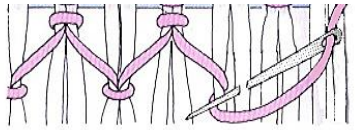
- Planeerida tööjoonis, milliste kaunistuspistetega ja millises ahkorras soovitakse neid tikkida.
- Palju tikitakse varspisteid, aedpisteid, ka ristpisteid jt.
- Kaunistuspistete abil saad luua värvilise kompositsiooni.
- Tikkida tuleks läbi kõigi kurruharjade ja nõel pistetakse umbes poole voldi sügavuselt kangasse.
- Valminud voltkrooked peaksid peale kurruniitide eemaldamist pinnana venima kummipaela taoliselt, siis on kõik hästi ja õigesti tehtud.

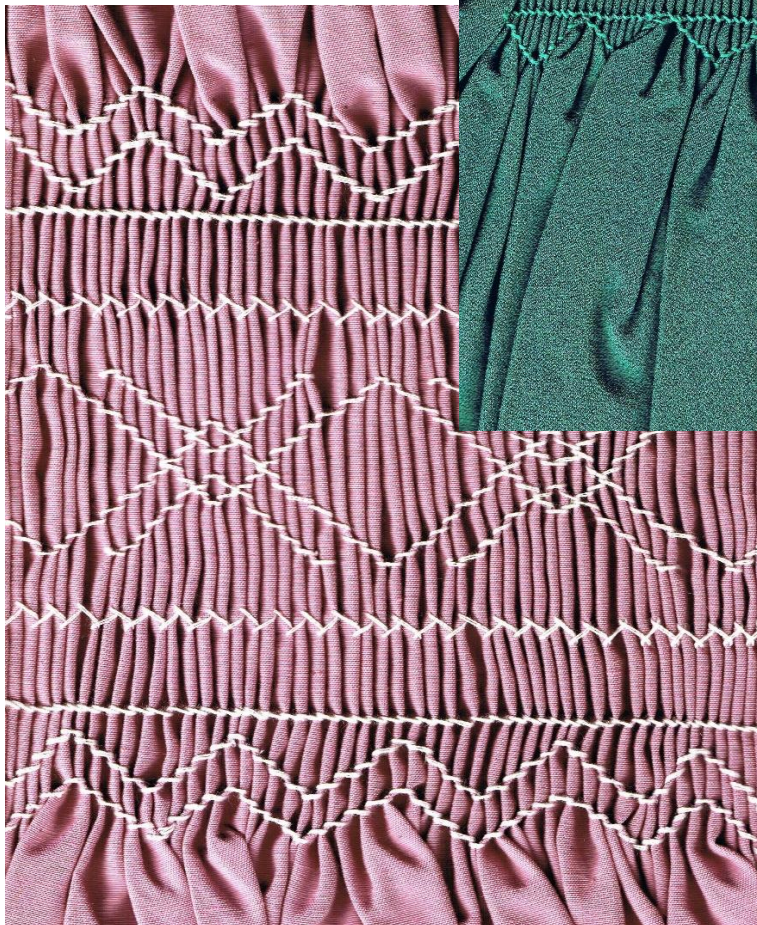
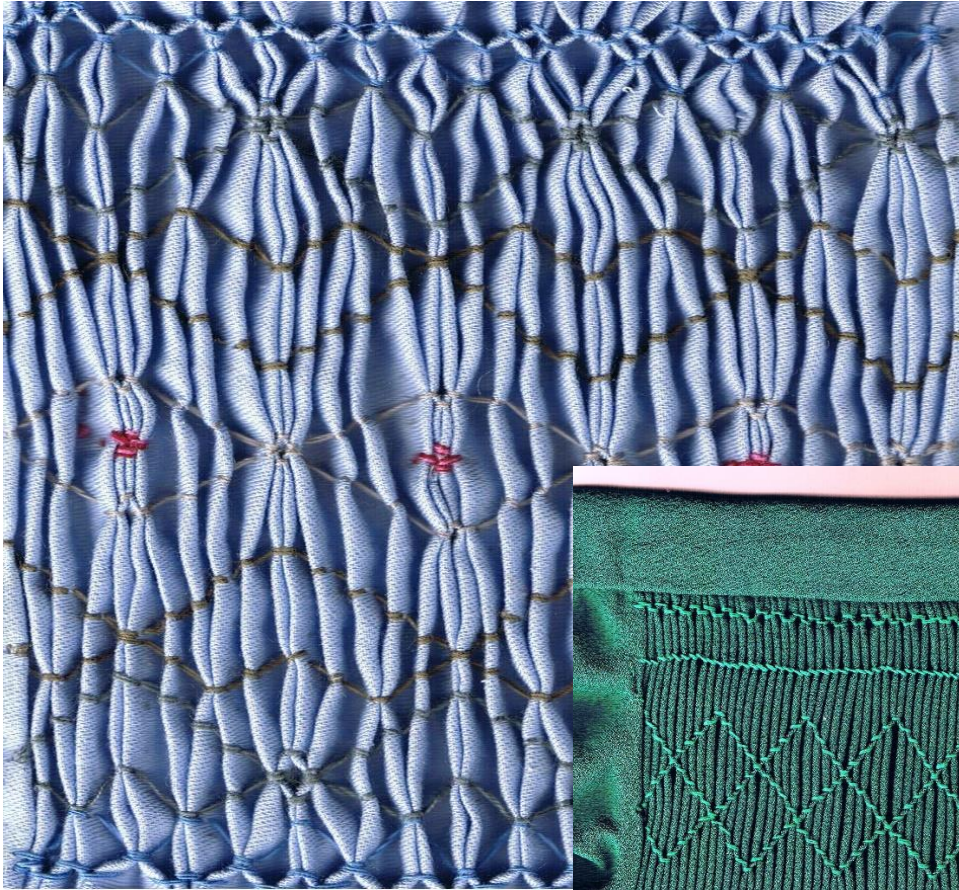

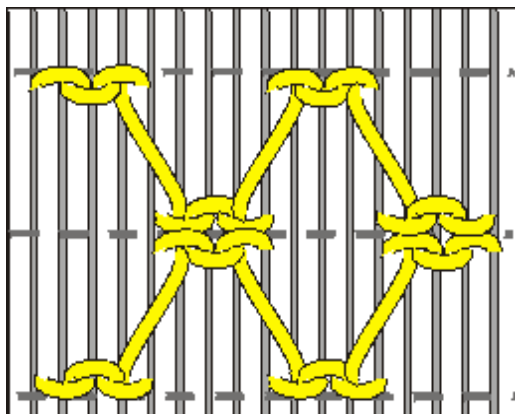
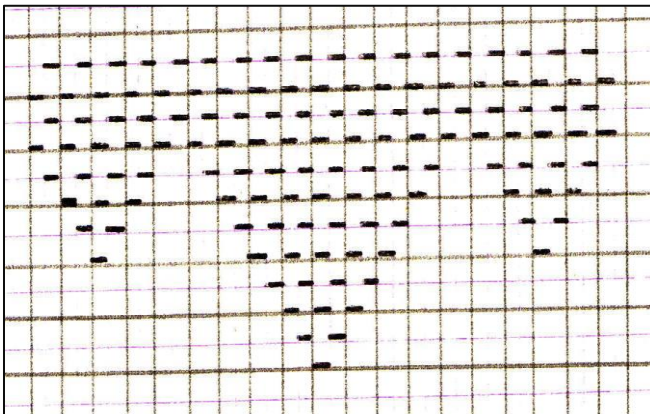
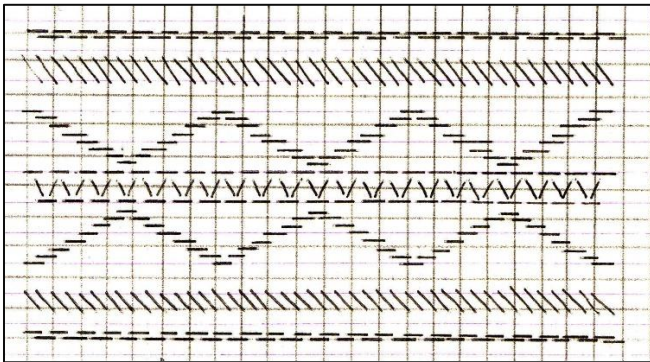
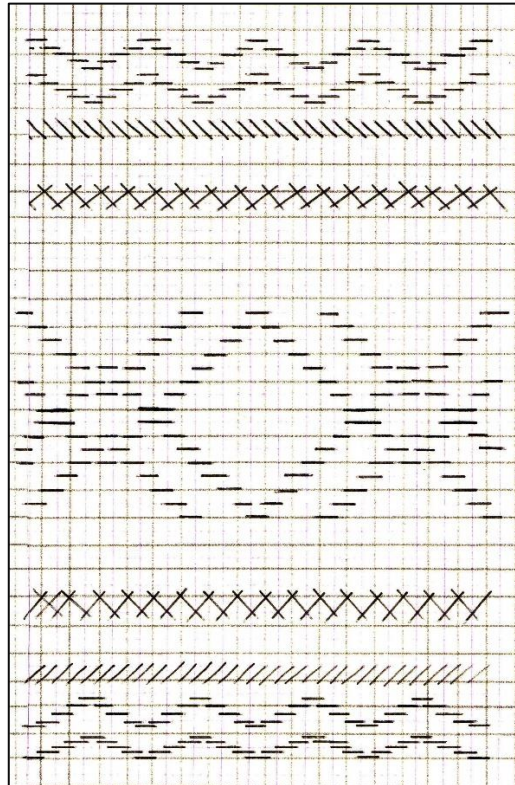
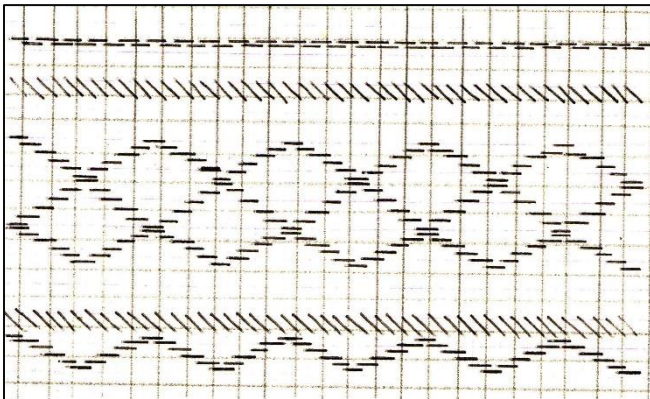
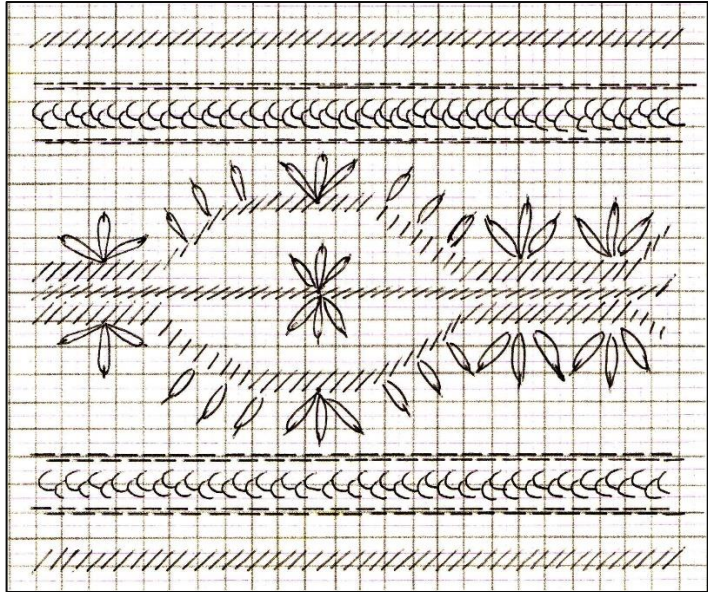
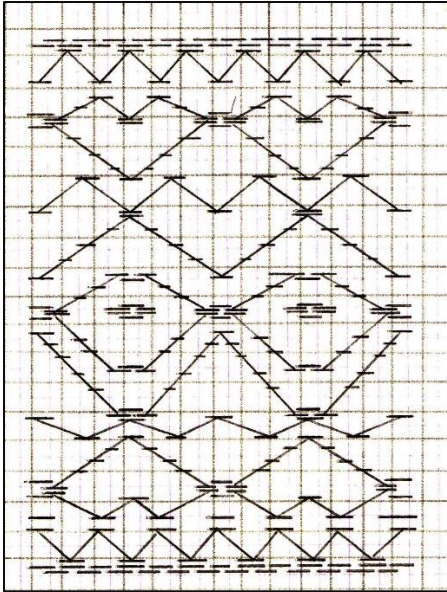

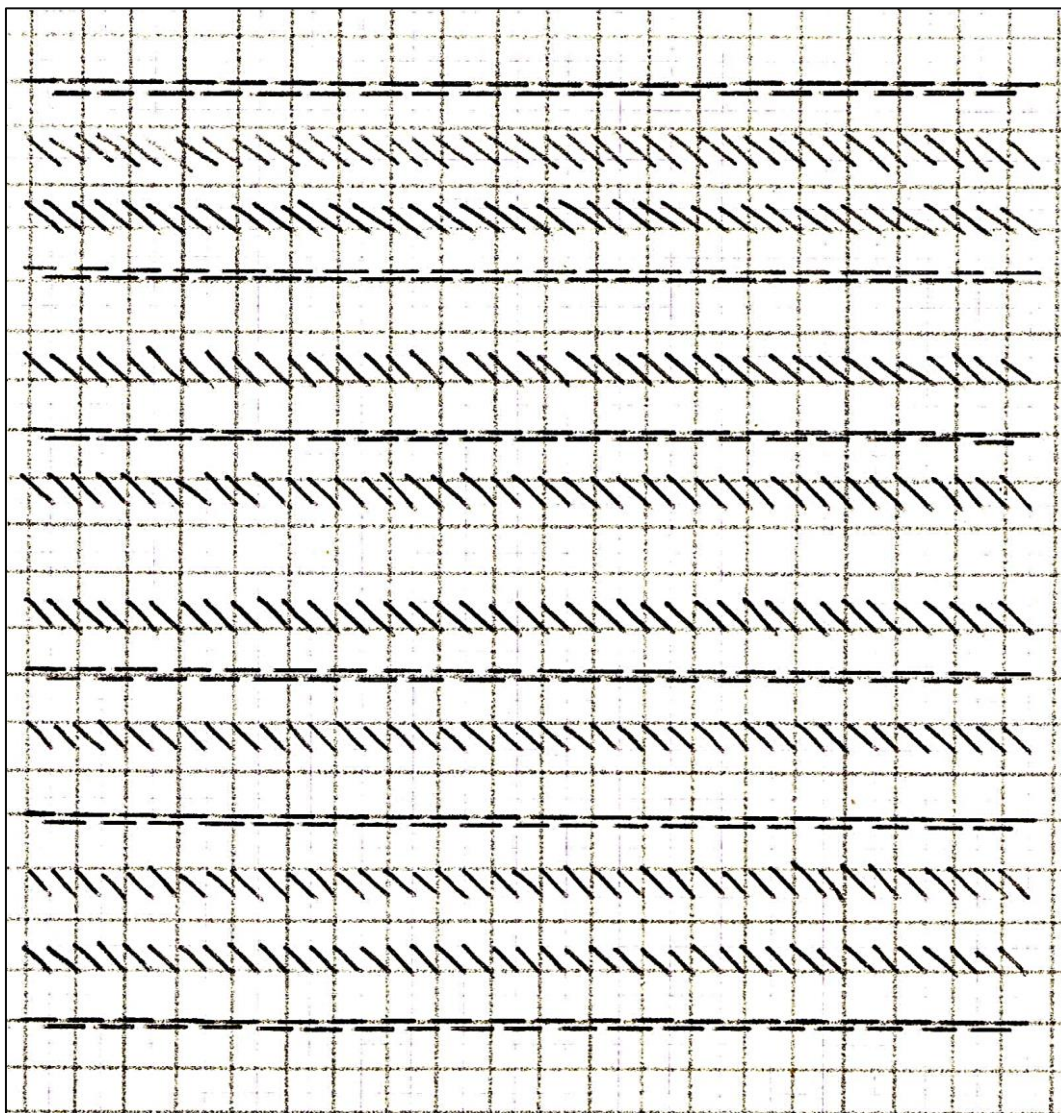
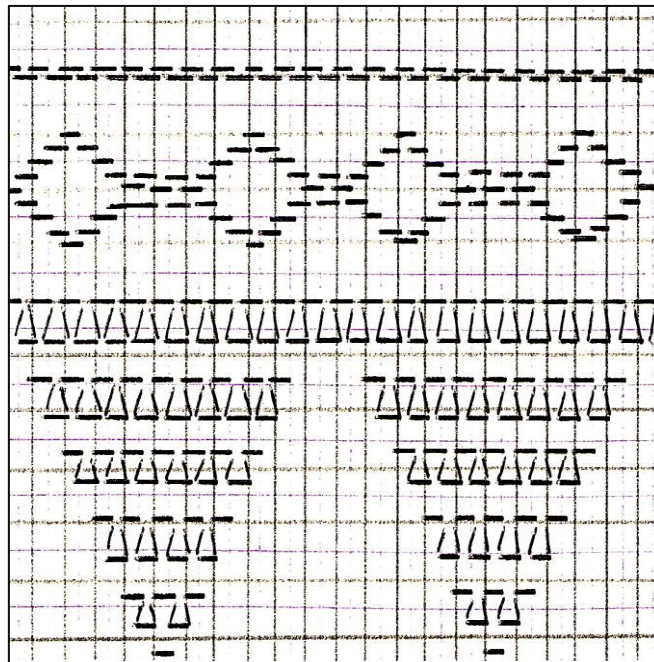

- Helmeste lisamisega kroogetesse saab kaunistuse muuta eriti pidulikuks ja omanäoliseks. Kauni tulemuse saab juba ka kurruniitide kangasse ajamise käigus lisada. Ja kui välja mõelda süsteem helmeste lisamiseks võib tulemus ennastki üllatada.

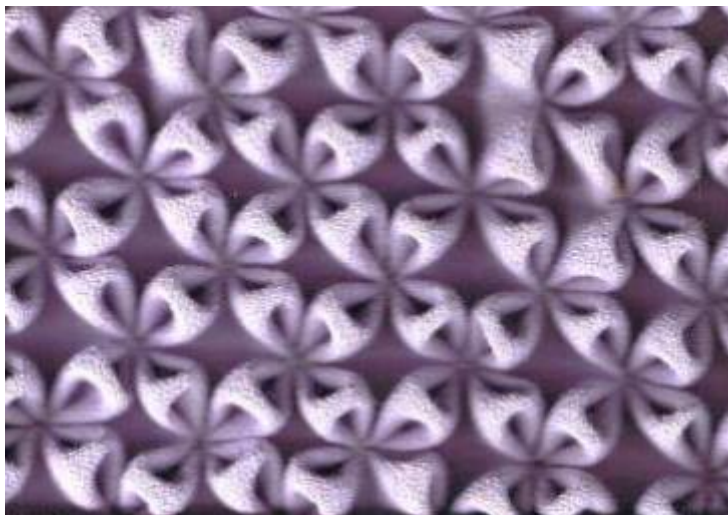
- Arvestama peab ainult asjaoluga, et helmed, eriti kui neid lisatakse rohkesti, muudavad materjali tunduvalt raskemaks ning puhastamise ja hooldamise küsimused on ehk nõudlikumad. Kõike seda ei ole keeruline teostada, aga nagu käsitöö ikka, eriti tikkimised, võtavad väga palju aega ja edenevad aeglasemalt kui mõni muu käsitöö liik.

ÕISKROOKED

Enim tuntakse õiskrookeid kaunistusena patjadel. See kanga kaunistusviis on kauni tekstuuriefektiga.

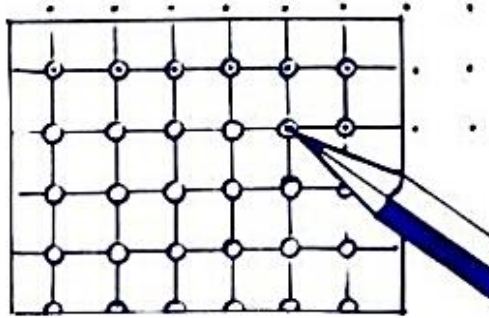

Materjalid:

- Kangatüki mõõdud: 40 x 40 cm.
- Sobivad õhemad, vähekortsuvad ja vähese koemustriga, ka täpilised, ruudulised ning triibulised kangad (õhemad villased, batist jt puuvillased, linased, siid, segakiulised, trikotaaž jms).
- Kanga töötlemisel kahaneb nii laiusesse kui kõrgusesse tuntavalt – 3 x planeeritud laiusest. Alati oleks soovitatav teha väike tööproov, siis on materjalikulu ja selle sobivust vastavaks krookeks võimalik objektiivselt hinnata.
- Krookimiseks sobivad rulliniidid, mulinee, pärllõng, katsetada võib teistegi lõngadega.
- Teravaotsalised nõelad.

Eeltööd:

- Kangale märkimist alustada min 3 cm kauguselt lõikeservast.
- Punktid kanda 1 cm vahedega (1 tikkimisviisi korral) või 2 cm vahedega (2 tikkimisviisi korral) riide paremale poolele kas pliiatsiga, isekustuva pliiatsiga või sobiva tekstiilmarkeriga.

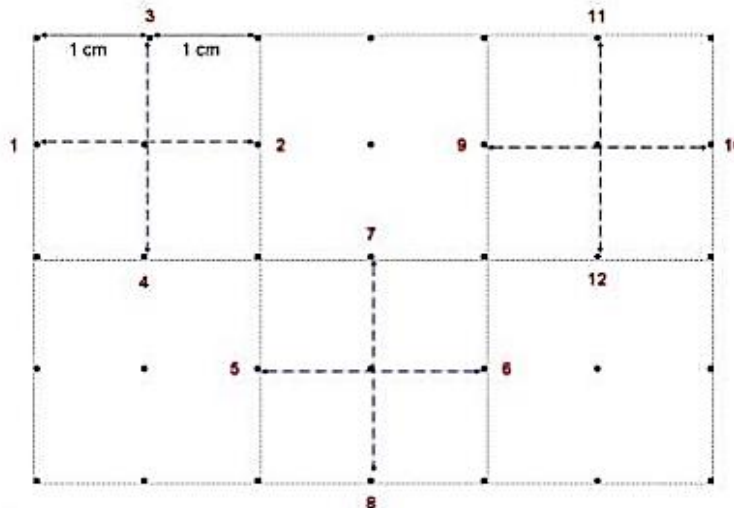

Punktide märkimine 1 cm vahedega.

- Kroogitakse ilma krookniite sisse ajamata, võttes kokku 4 märgitud punkti.

1 tikkimisviis:

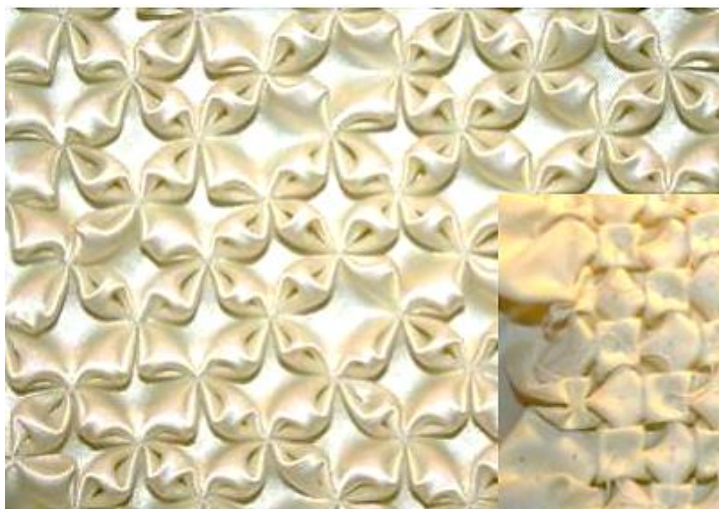
- 4 punkti ühendatakse omavahel paarikaupa.

Õiskroogete tikkimine

- Niit viiakse ühest ühenduskohast teise riide alt ehk pahemalt poolelt.
- Tikkida sik-sakiliselt, alustades vasakust servast, rea lõpus pöörata töö käes ringi.
- Niidi algusse teha sõlm (jäeb pahemale poole), tulla punktis 1 riide pinnale.
- Nõelale võtta 3-4 lõnga kummaski märgitud punktist (punktid 1 ja 2), tõmmata niit pingule nii, et tekkinud voldiharjad oleksid tihedalt kõrvuti.
- Kinnitus 2-3 lühikese pistega.
- Seejärel võetakse nõelale punktid 3 ja 4 ning tõmmatakse punktide 1-2 juurde kokku, kinnitus paari pistega.
- Liigutakse punkti 5 jne.

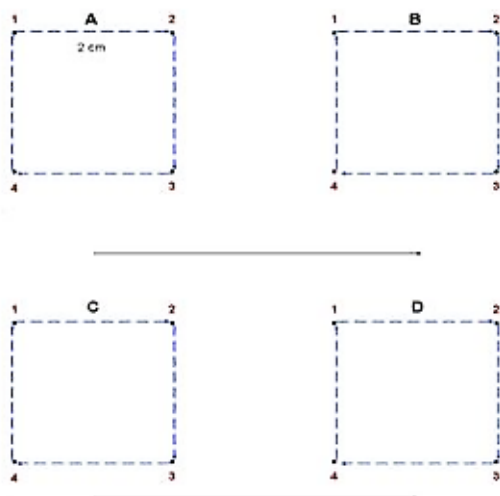
Parem pool

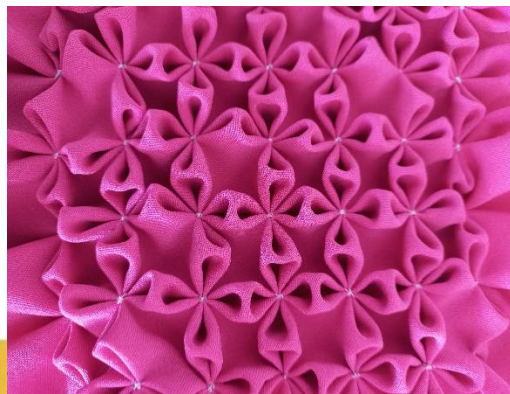
Pahem pool

2 tikkimisviis:

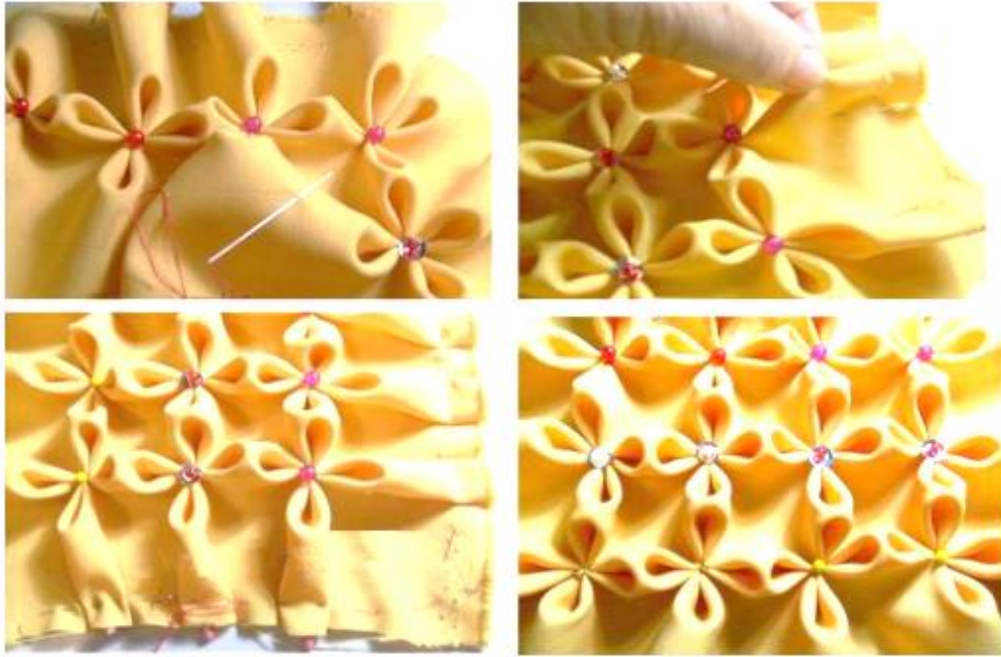
- Punktid märkida riide paremale poolele 2 cm vahedega.
- Punktist 1 haarata väikese diagonaalse pistega paar niiti.
- Suunduda punktidesse 2-3-4-1.
- Tõmmata niit pingule, krookides ruudu neli nurka kokku, kinnitada paari pistega.
- Niit viia töö pahemale poolele ja tööd jätkata ruuduga B.
- Ruutude vahel hoia riie siledana!

Topeltõis

